

Preșcolarii și activitățile matematice

Activitățile matematice la nivelul învățământului preșcolar vizează formarea prin acțiune a unor reprezentări, concepte și noțiuni, ce sunt puse în evidență prin dobândirea unor seturi flexibile de deprinderi, priceperi și abilități.

Conceptul de evaluare particularizat pentru învățământul preșcolar păstrează caracteristicile evaluării unei activități didactice. La acest nivel, evaluarea are drept scop măsurarea și aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor matematice dobândite de copii în cadrul procesului didactic.

După modul de integrare în desfășurarea procesului didactic, se evidențiază următoarele forme de evaluare:

- ⇒ evaluare inițială (predictivă)
- ⇒ evaluarea continuă (formativă);
- ⇒ evaluarea cumulativă (sumativă, finală).

Evaluarea inițială se realizează prin raportare la obiectivele terminale ale capitolului anterior și se aplică la începutul fiecărei unități de conținut.

Evaluarea continuă se efectuează prin măsurarea rezultatelor și aprecierea lor pe tot parcursul unui program de instruire, în raport cu obiectivele operaționale propuse a fi atinse.

Evaluarea sumativă de la sfârșit de capitol cuprinde global finalitățile învățării: cunoștințe, deprinderi, dar și capacități, atitudini.

Pentru a evidenția specificul evaluării în cadrul activităților matematice din grădiniță, sintetizez următoarele note definitorii ale acestora.

CARACTERISTICI	EVALUAREA		
	INIȚIALĂ	CONTINUĂ	SUMATIVĂ
▶ realizează	verificări la început de capitol;	verificări sistematice; imediate ale sarcinilor de învățare;	verificări la sfârșit de capitol (unități de conținut);
▶ operează prin:	probe predictive; verificarea tuturor copiilor;	probe formative, evaluare orală și acțional-practică; verificarea tuturor copiilor (activități de dobândire de cunoștințe); verificarea anumitor copii (diferențiere, individualizare);	probe sumative, evaluare acțional-practică; verificarea tuturor copiilor;



▶ urmărește	nivelul minim de cunoștințe la început de capitol;	aprecierea nivelului atins în formarea unor capacități și eliminarea lacunelor instrucționale (la nivel de obiectiv operațional);	verificarea performanței obținute în raport cu obiectivele comportamentale ale unității de conținut;
▶ apreciază rezultatele	prin raportare la barem minim de cunoștințe cu care va opera următoarea unitate de conținut;	prin comparare cu obiectivele operaționale;	prin comparare și raportare la obiectivele terminale ale unității de conținut.

Model orientativ de bareme minime pe care educatoarea le poate folosi în evaluarea sumativă la grupă sau inițială pentru o grupă următoare.

GRUPA MICĂ

- ✓ să constituie mulțimi de elemente după criteriul diferenței dintre gen și specie;
- ✓ să precizeze culori;
- ✓ să identifice poziții și relații spațiale relative (sus-jos, pe sub, lângă, în, în față-în spate);
- ✓ să numească forme geometrice (pătrat, cerc);
- ✓ să precizeze mărimea obiectelor (mic, mare);
- ✓ să formeze mulțimi, prin încercuire, după un criteriu dat (formă, culoare, mărime);
- ✓ să ordoneze crescător și descrescător obiecte, după mărime;
- ✓ să aprecieze global cantitatea „multe-puține”, „unul-mai multe”;
- ✓ să numere conștient în limitele 1-3;
- ✓ să asocieze cantitatea la număr.

GRUPA MIJLOCIE

- ⇒ să formeze mulțimi după criteriul de formă (cerc, pătrat, triunghi);
- ⇒ să formeze mulțimi după criteriul de dimensiune (mărime, lungime, grosime);
- ⇒ să identifice poziții și relații spațiale relative (deasupra, dedesubt, la stânga, la dreapta);
- ⇒ să denumească atribute comune și diferențe, folosind negația logică;
- ⇒ să reprezinte figural mulțimi de elemente reprezentate prin imagini;
- ⇒ să ordoneze obiecte în șir crescător și descrescător;
- ⇒ să compare prin apreciere globală și prin formare de perechi două mulțimi (mai multe, mai puține, tot atâtea);
- ⇒ să numere conștient în limitele 1-5, crescător și descrescător;
- ⇒ să asocieze cantitatea la număr și numărul la cantitate.

GRUPA MARE

- să formeze mulțimi după criteriul de formă (cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi);
- să identifice deosebiri între elementele unei mulțimi, utilizând negația logică;
- să formeze mulțimi după două, trei însușiri considerate simultan, folosind conjuncția logică;
- să recunoască poziții și relații poziționale între două sau mai multe obiecte;
- să reprezinte grafic mulțimi, caracterizând elementul din interiorul diagramei și din exteriorul ei;
- să efectueze operații de seriare, comparare, ordonare;
- să aprecieze global și prin punere în perechi;
- să numere conștient în centrul 1-10;
- să asocieze cantitatea la număr și numărul la cantitate, recunoscând forma și semnificația cifrelor;
- să formeze șirul numeric crescător și descrescător 1-10;
- să stabilească locul fiecărui număr în șirul numeric, utilizând numeralul ordinal;
- să compună și să descompună numărul cu diferență de o unitate;
- să măsoare cu etaloane nestandardizate lungimi;
- să recunoască semnificația simbolurilor aritmetice „+”, „-”, „=“;
- să efectueze operații simple de adunare și scădere cu 1-2 unități, prin calcul oral;
- să aplice cunoștințele matematice dobândite în situații practice.

BIBLIOGRAFIE

- Curriculum pentru Educație Timpurie 2019;
- Petrovici, C., Didactica activităților matematice în grădiniță, editura Polirom, Iași, 2014.
- Mătășaru, M., Proiectarea didactică în învățământul preșcolar, editura Rovimed Publishing House, Bacău, 2016





Prof. înv. preprimar Moraru Daniela
Liceul Teoretic „Ion Creangă” Tulcea